

DEVELOPMENT POSSIBILITIES OF LITTLE TEXTILE FACTORIES IN LATVIA

MAZO TEKSTILUZŅĒMUMU ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS LATVIJĀ

B.Kraukle, N. Ozoliņa

Atslēgas vārdi: tekstilrūpniecība, mazie uzņēmumi, sortiments, informācijas tehnoloģijas.

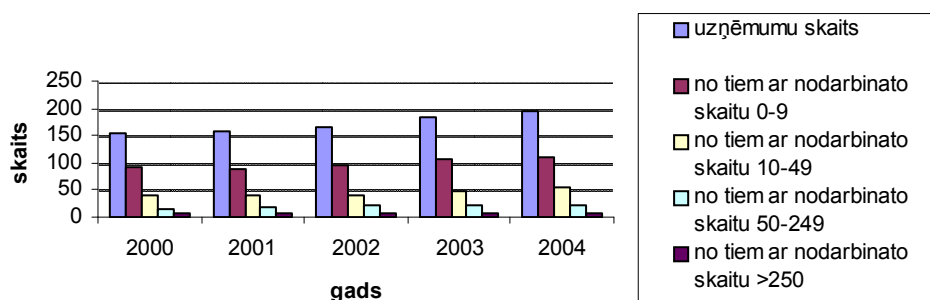
Vieglā rūpniecība Latvijā (tekstila un ādas izstrādājumu ražošana) veido mazāk kā 8% no rūpniecības pievienotās vērtības. Tikai apmēram 1/5 daļa no tajā saražotās produkcijas paliek Latvijā. Lielākā daļa produkcijas (trīs ceturtdaļas no visa produkcijas eksporta) tiek eksportēta uz Eiropas Savienības valstīm.

Tomēr 2005. gadā ir vērojama izaugsme. Janvāra - oktobra izlaides apjoms par 8,2% pārsniedz iepriekšējā gada šī paša perioda izlaides līmeni pateicoties galvenokārt eksporta pieaugumam uz NVS valstīm, kā arī uz Lietuvu un Igauniju. Eksports uz vecajām ES dalībvalstīm šajā periodā nepalielinājās.[1]

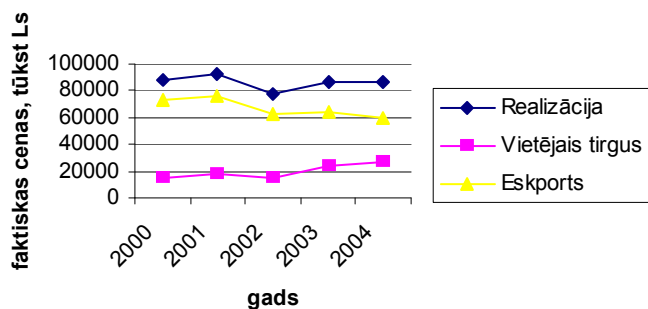
Pēc VRUA datiem izriet, ka pašlaik tekstila, vieglās rūpniecības un šūšanas nozare Latvijā attīstās. Ražošanas apjomu pieaugums ir atkarīgs no pieprasījuma un, ja Latvijas ražotāji spēj apmierināt augošo pieprasījumu, tad arī ražošanas apjomi pieaug. Vietējā tirgū realizēti tikai apmēram 7% saražotās produkcijas, līdz ar to nozares pieprasījumu veido ārējais tirgus. Tomēr ir konstatēts, ka pēdējā laikā vietējā tirgū pieaudzis pieprasījums pēc Latvijā ražotiem veļas izstrādājumiem. [2]

Darbā tika izvēlēts apskatīt sīkāk tekstiluzņēmumu, kura darbinieku skaits ir 5 cilvēki. Tādēļ lielāka uzmanība tika pievērsta mazajiem tekstiluzņēmumiem. No iegūtajiem datiem ir redzams, ka tekstiluzņēmumu skaits pakāpeniski pieaug. (pēc Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes datiem)

Ekonomiski aktīvie tekstiluzņēmumi

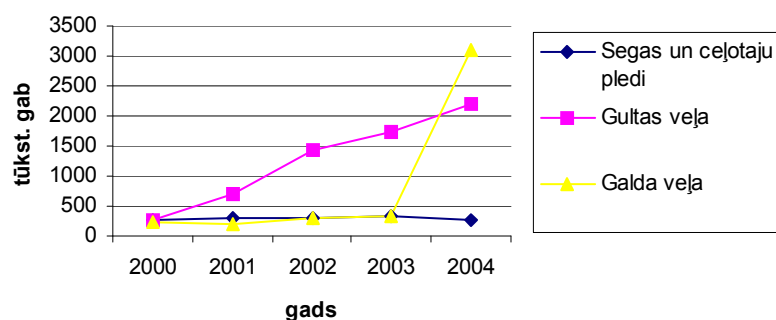

Tekstilizstrādājumu produkcijas realizācija

Analizējot saražoto tekstilizstrādājumu situāciju, redzams ka realizācijas līkne būtiski nemainās. Vietējā tirgus patēriņa līkne virzās uz augšu, palielinot vietējā tirgus klāstu ar pašmāju produkciju. Eksporta līkne savukārt pamazām samazina savus apjomus, tādējādi līdzsvarojot tekstilizstrādājumu ražošanas apjomu nemainīgumu.

Atsevišķu saražotās produkcijas veidu realizācija

Iegūtie rādītāji rāda, ka tekstilizstrādājumi, kas ir paredzēti lietot kā gultas veļa un galda veļa pieaug. Vistraujākais kāpums ir redzams galda veļai 2004.gadā. Savukārt segas un plešu izstrādājumu apjomus varētu raksturot kā nemainīgus.[5]

1. SIA 'MSM Augšzeme' raksturojums

Lai apskatītu mazo tekstiluzņēmumu darbības problēmas, risinātu to cēloņus un meģinātu atrast un piedāvāt to risināšanas ceļus, darbā tika izvēlēts apskatīt tekstiluzņēmumu, kurš atrodas Daugavpils rajonā, Ilūkstē.

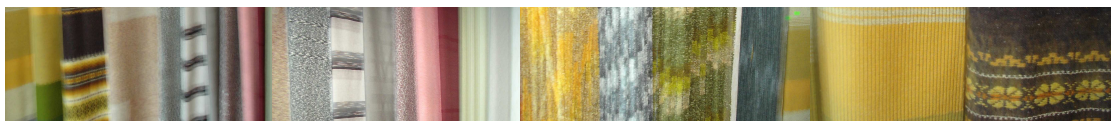
Ilūkste atrodas Latvijas dienvidaustrumos, Daugavpils rajona rietumu daļā, 204 kilometru attālumā no Rīgas. Par apdzīvotu vietu Ilūkste sāka veidoties 16.gadsimtā. Rakstos tā pirmoreiz minēta 1550. gadā kā mazs miestņš Ilūkstes upes labajā krastā uz grāfa Kaspara Zīberga zemes. Galvenie nodarbošanās veidi – tirdzniecība, lauksaimniecība, mežizstrāde, kokapstrāde un tūrisms. Pamatā iedzīvotāji ir nodarbināti (pašnodarbināti) zemnieku saimniecībās, dažādos uzņēmumos Ilūkstes pilsētā un ārpus tās.[3]

Sia 'MSM Augšzeme' ir uzņēmuma Sia 'Elisenda' filiāle. Nodarbojas ar tekstilizstrādājumu ražošanu galvenokārt no vilnas un pusvilnas dzijas, aužot uz rokas stellēm audumu, kuri ir paredzēti tautastērpu izgatavošanai. Pēc individuālā pasūtījuma var tikt saražotas vilnas segas, gultas pārklāji, grīdas tepiķi un aizkari. Ir iespējams arī par izejvielām izmantot linu diegus.

Sia 'MSM Augšzeme' darbību var raksturot kā nepastāvīgu, jo tekstilmateriāli tiek izgatavoti tikai pēc individuāliem pasūtījumiem. Netiek izgatavoti izstrādājumi vairumtirdzniecībai vai mazumtirdzniecībai.

2.Sortimenta analīze

2.1.Esošais sortiments

Sia 'MSM Augšzeme' ir specializējusies tautas tērpu audumu darināšanā. Pasūtītājs ir dažādi tauta deju un koku kolektīvi. Ņemot vērā, ka tautas tradīcijas neizzūd, tad šis ir nozīmīgs produkcijas klāsts. Tautas tērpu auduma motīvus ir iespējams izmantot arī mūsdienīgu modē.

Paralēli tiek veikti arī individuālie pasūtījumi – segas, gultas pārklāji, aizkari. Izmantotie materiāli ir vilna, pusvilna, kokvilna un lins.

2.2.Sortimenta paplašināšanas iespējas.

Viens no nosacījumiem, lai uzņēmums varētu attīstīties un augt ir sava tirgus atrašana un pieprasījumam atbilstošas produkcijas ražošana. Uzņēmumā Sia 'MSM Augšzeme' šajā jomā ir redzami trūkumi. Saražotā produkcija netiek piedāvāta plašākam tirgum, uzņēmums sevi nereklamē piedaloties dažādās izstādēs un gadatirgos.

Lai uzlabotu šo situāciju tiks piedāvāti dažādi sortimenta paplašināšanas veidi:

- Gabalizstrādājumi (galdauti, sedziņas, salvetes, aizkari, segas)
- Interjeru papildinoši dekorī (sienas dekorī, spilveni, paklāji)
- Tautisko motīvu izmantošana audumos
- Individuālo pasūtījumu veikšana
- Tautas tērpu audumu izgatavošana
- Izejvielu materiālu paplašināšana

Tendences nenozīmē tikai nākamās sezonas svārku garumu vai papēžu augstumu. Arī interjera dizainā ir savas tendences. Dizaineru radītās interjera lietas prasa tādu pašu uzmanību kā modes dizaineru radīts tērps. Interjera modes tendences ir jāuztver nopietni.. Tomēr, akli sekojot interjera modei, var izveidot vidi, kam nav nekāda sakara ar cilvēka personību. Skaistas un dārgas lietas ne vienmēr būs labākās – bieži vien pat ne tik dārgas lietas, piemēram, dekoratīvi bambusa stabi, paša tamborēti gultas pārklāji vai spilveni, var piešķirt interjeram to šarmu, kādu neprātīs dot neviens dizaineris.

Lai noteiktu optimālo sortimenta paplašināšanas variantu, tika apskatītas modes tendences tekstilmateriālu jomā, apskatīti pašmāju gadatirgi un izstādes.

3.Tehnoloģisko iekārtu analīze

3.1 Esošās iekārtas

Uzņēmumā ir 10 roku stelles. Četrām no tām iekārtojuma platums šķietā ir 110- 120 cm . Sešām iekārtojuma platums šķietā var būt 190cm. Maksimālais nīstāvu skaits var būt 12. Izejvielas tiek importētas no Itālijas krustspoļu veidā. Šķēru veltnis tiek sagatavots izmantojot lenšu šķērēšanas mašīnu 250SL

3.2 Iekārtu modernizēšanas iespējas

Audumu daudzveidība ir ļoti liela, tā attīstās un pinumu izstrādei uz rokas aužamās stelles ir verojami sarežģītumi. Ka arī lai izstrādātu sarežģītākus auduma veidus tiek patērēts ilgāks laiks, bet iegūtā produktivitāte nav liela. Stellu pārkārtošanas un sagatavošanas darbi jaunajam sortimentam aizņem daudz laika, tādēļ lai novērstu šo negatīvo pusi, tiek piedāvāts modernizēt esošās iekārtas. Blakus jau esošajām rokas aužamām stellēm, ieviest arī modernākas ierīces.

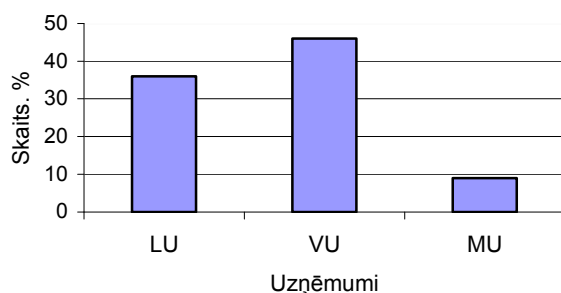
4. Informācijas tehnoloģiju izmantošana, popularizēšanas iespējas

Vienu no svarīgām lomām veiksmīgā uzņēmējdarbībā ieņem informācijas tehnoloģijas pielietojums. Nozīmīga ir ne tikai informācijas pieejamība katalogos ar vispārīgu uzņēmuma atrašanos vietas norādi un tālruņa numuru. Patērētājs vēlas iegūt arvien vairāk informācijas lieki neieguldot daudz laika tās meklējumos.

Tādēļ arvien nepieciešamākas kļūst uzņēmumu mājas lapas ar tuvāku ieskatu uzņēmuma darbības sfērā, piedāvātajiem pakalpojumiem, uzņēmuma aktivitātēm un sasniegumiem.

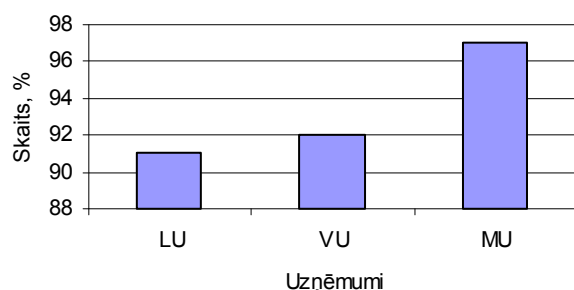
Informāciju par šo uzņēmumu var atrast tikai uzzīņu katalogos.

Mājas lapu izstrāde tekstiluzņēmumos

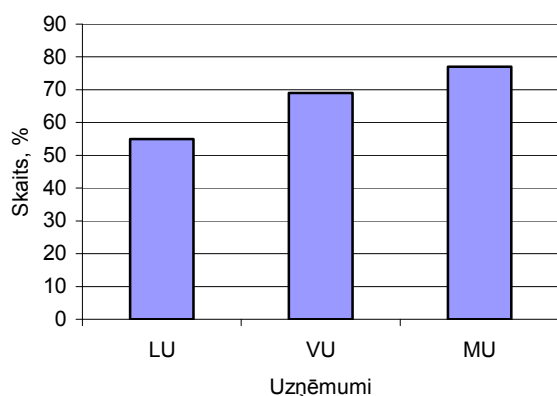
Tikai trešā daļa (36%) no 60 lielākiem uzņēmumiem ir izstrādājuši savas mājas lapas, bet vidējo un mazo uzņēmumu starpā šis procents ir 46% un 9% atbilstoši. No tiem, kas ir tās izstrādājuši, vairums uzskata mājas lapu tikai, par iespēju parādīt savus produktus. Gandrīz nevienai nav interaktīvu funkciju un pasūtīšanu on - line atbalsta tikai nedaudzi, piem. GRIF.

Interneta izmantošana uzņēmumos

Tādejādi, neskatoties uz to, ka 91%lielo uzņēmumu, 92% vidējo uzņēmumu un 97% mazo uzņēmumu izmanto interneta pakalpojumus sava darbībā, informācijas tehnoloģijas pieietiešanas iespējas Latvijas uzņēmumos nav izmantotas pilnā mērā.

Programmatūras nodrošinājums uzņēmumos

Vērtējot programmatūras nodrošinājumu uzņēmumos secinām, ka 77% mazo uzņēmumu, 69% vidējo uzņēmumu un 55% lielo uzņēmumu izmanto informācijas tehnoloģijas administratīvām vajadzībām, turklāt izmantojot pārsvarā tipveida programmas.

Sia “MSM Augšzeme” savā darbībā neizmanto nevienu no piedāvātajam informācijas tehnoloģijām. Par uzņēmumu eksistenci var atrast vispārējos uzņēmumu katalogos, bez sīkākas informācijas par darbības veidiem un iespējām.

Darba gaitā tiks piedāvāts izveidot uzņēmuma mājas lapu un apkopot sortimenta veidu un tehnoloģiskos parametrus vienotā datu sistēmā. Lai nodrošinātu tādu iespēju tiks izmantota programma Tex Design.

Uzņēmums var pievērst sev uzmanību izmantojot dažādas aktivitātes. Tie var būt gan gadatirgi, gan piedalīšanās dažādās izstādēs.

5. Darbnīcas - studijas izveide.

Kā ir zināms cilvēkiem interesē tās lietas, kuras var tuvāk apskatīt un pašam ņemt darbību tajās. Audumu darināšana ir sens un interesants process. Tikai retais to ir redzējis un pats sēdējis pie aužamām stellēm.

Tiek piedāvāts izveidot atklāto darbnīcu - studiju, kur plašākam sabiedrības lokam tiks izlikta dažas stelles. Interesents varēs iepazīties ar aušanas procesa gaitu un arī pats piedalīties šajā procesā. Audēja lomā varēs iejusties jebkurš, gan skolēni, organizējot brīva laika pasākumus, gan arī pieaugušie, iegūstot pat jaunu hobijs - aušanu.

Blakus telpās tiks iekārtots piedāvāta sortimenta izstāde – veikals, kur varēs arī iegādāties izstrādājumus.

6. Auduma uzbūves fāzes un īpašību noteikšana izmantojot profesora Novikova teoriju.

Audumu projektēšanas metodes mērķis ir noskaidrot galvenos parametrus, kuri ir nepieciešami lai aprēķinātu iekārtošanas parametrus konkrēta auduma izstrādāšanai ar vajadzīgajām īpašībām, kuras atbilst noteiktai auduma grupai. Auduma projektēšana nosaka arī auduma izstrādāšanas īpatnības uz aužamās stelles, apstākļus kādos ir jānotiek jēlauduma apdares procesiem.

Auduma uzbūvi ietekmē sekojoši radītāji:

1. Šķiedru sastāvs
2. Pavedienu diametrs un diametra koeficients
3. Auduma blīvums šķēru un audu virzienā un tā koeficients
4. Pavedienu lineārais blīvums un tā koeficients
5. Auduma pinums
6. Iekārtojuma parametri uz aužamās stelles

Profesors Novikovs piedāvā teoriju, kurā tiek noteikti galvenie auduma parametri, kas ietekmē auduma uzbūvi, pavedienu novietojumu tajā. Adu un šķēru pavedienu savstarpējo novietojumu ietekmē daudzi faktori. To skaitā ir auduma pinums, auduma blīvums audu un šķēru virzienā, pavedienu lineārais blīvums, šķiedru sastāvs. Auduma uzbūve ietekmē auduma kvalitāti un tā pielietošanas iespējas. Profesors Novikovs ir formulējis trīs galvenos pavedienu novietojumus audumā:

1. Vienas sistēmas pavedieni - audi vai šķēri – ar vislielāko izliekumu, izveido otrās sistēmas pavedienu novietojumu, kas ir taisns, vienā līmenī.

2. Abu sistēmu pavedieniem ir vienāds izliekuma lielums un atrodas vienā līmenī.

3. Gadījumā, kad abu sistēmu pavedienu mijiedarbība nav vienāda, abas sistēmas ieņem viļņveida stāvokli, bet ar dažādiem viļņa lieces augstumiem.

Trešajā grupā ietilps ļoti daudz auduma uzbūves variantu.

Analizējot audumu struktūru, profesors Novikovs ir nonācis pie šādiem secinājumiem:

1. Tā pavedienu sistēma, kurai lineārais blīvums ir lielāks attiecībā pret pretējo, arī pavediena lieces viļņa augstums ir lielāks.

2. Lineārā blīvuma palielināšanas iespēja ir atkarīga no pavedienu savstarpējā novietojuma.

3. Palielināt auduma blīvumu konkrētā virzienā ir daudz grūtāk, ja šīs sistēmas pavedieniem ir liels lineārais blīvums.

4. Auduma veidošanas procesā liela nozīme ir šķēru pavedienu nostiepumam, audu pavedienu nostiepums nav tik būtisks.

5. Mainot auduma blīvumu vienā vai otrā pavedienu sistēmā, mainās arī pavedienu izturība un rodas iespēja pavedienu pārbīdei. [4]

6.1 Auduma uzbūve fāzes noteikšana pusvilnas segai, izmantojot profesora Novikova teorētiskos secinājumus.

Pusvilnas audums

$T_a = T_{sk} = 110 \text{ teks} \times 2$

$P_a = P_{sk} = 80 \text{ pav}/10 \text{ cm}$

Aprēķina pavedienu diametru

$D_{sk} = D_a = 0.03162 C \sqrt{T} = 0.03162 \cdot 1.32 \cdot \sqrt{220} = 0.619 \text{ mm}$, kur

C – koeficients, vilnas un pusvilnas pavedieniem 1.32

T – pavedienu lineārais blīvums

Vidējais ģeometriskais blīvums

$l_{sk \text{ vid}} = 100/P_{sk} = 100/80 = 1.25$

$l_a \text{ vid} = 100/P_a = 100/80 = 1.25$

Attālums starp pavedieniem

$L_{sk} = (100/P_{sk}) \cdot R_{sk} - (R_{sk} - t_a) d_{sk} / t_a$, kur

P_{sk} – šķēru pavedienu blīvums audumā

R_{sk} – raports šķēru virzienā

t_a – pārsedžu skaits audu virzienā

$l_{sk} = (1.25 \cdot 64) - (64 - 47) \cdot 0.619 / 47 = 1.4782$

$l_a = (100/P_a) \cdot R_a - (R_a - t_{sk}) d_a / t_{sk}$, kur

P_a – audu pavedienu blīvums audumā

R_a – raports audu virzienā

t_{sk} – pārsedžu skaits šķēru virzienā

$l_a = (1.25 \cdot 64) - (64 - 17) \cdot 0.619 / 17 = 2.9945$

Tehnoloģiskā blīvuma robežvērtība

$P_{sk \text{ max}} = (100 \cdot R_{sk}) / l_{sk} \cdot t_a \text{ vid} + d_{sk} (R_{sk} - t_a \text{ vid})$, kur

R_{sk} – raports šķēru virzienā

l_{sk} – attālums starp šķēru pavedieniem

t_{sk} – pārsedžu skaits šķēru virzienā

d_{sk} – šķēru pavediena diametrs

$P_{sk} = (100 \cdot 64) / 1.48 \cdot 47 + 0.619 (64 - 47) = 79.9 \text{ pav}/10 \text{ cm}$

$P_a \text{ max} = (100 \cdot R_a) / l_a \cdot t_{sk} \text{ vid} + d_a (R_a - t_{sk} \text{ vid})$, kur

R_a – raports audu virzienā

l_a – attālums starp audu pavedieniem

t_{sk} – pārsedžu skaits šķēru virzienā

d_a – audu pavediena diametrs

$P_a \text{ max} = (100 \cdot 64) / 2.99 \cdot 17 + 0.619 (64 - 17) = 80.08 \text{ pav}/10 \text{ cm}$

Lieces viļņa augstums

$H_{sk} = d_{vid} \sqrt{3} = 1.732 d_{vid}$

$H_{sk} = K_{hsk} \cdot d_{vid} \rightarrow K_{hsk} = 1.732$

$\emptyset = 4 \cdot K_{hsk} + 1 = 4 \cdot 1.732 + 1 = 7.928$

Audums atrodas starp VII un VIII uzbūves fāzi, tuvāk VIII uzbūves fāzei

$H_a = d_{vid} \sqrt{3} = 1.732 d_{vid}$

$K_{ha} = 9 - 4 \cdot 1.732 = 2.072$

Audums atrodas starp II un III uzbūves fāzi, tuvāk II uzbūves fāzei

6.2 Auduma uzbūve fāzes noteikšana tautas tērpa audumam, izmantojot profesora Novikova teorētiskos secinājumus.

Pusvilnas audums

$T_a = T_{\text{šk}} = 42 \text{ teks} \times 2$

$P_a = P_{\text{šk}} = 150 \text{ pav}/10 \text{ cm}$

Aprēķina pavedienu diametru

$$d_{\text{šk}} = d_a = 0.03162 \cdot C \cdot \sqrt{T} = 0.03162 \cdot 1.32 \cdot \sqrt{42 \times 2} = 0.38 \text{ mm}$$

$C = 1.32$

C – koeficients, vilnas un pusvilnas pavedieniem 1.32

T – pavedienu lineārais blīvums

Aprēķina augšējo robežvērtību

$$h_{a \text{ max}} = \sqrt{(d_{\text{šk}} + d_a)^2 - d_a^2} = \sqrt{(0.38 + 0.38)^2 - 0.38^2} = 0.6581$$

$$h_{\text{šk min}} = (d_{\text{šk}} + d_a) - h_{a \text{ max}} = (0.38 + 0.38) - 0.6581 = 0.1019$$

$$h_{a \text{ max}} / h_{\text{šk min}} = 0.1019 / 0.6581 = 0.1548$$

Audums atrodas starp II un III uzbūves fāzi, tuvāk II uzbūves fāzei

Aprēķina apakšējo robežvērtību

$$h_{\text{šk max}} = \sqrt{(d_{\text{šk}} + d_a)^2 - d_{\text{šk}}^2} = 0.6581$$

$$h_{a \text{ max}} = (d_{\text{šk}} + d_a) - h_{\text{šk max}} = 0.1019$$

Audums atrodas starp VII un VIII uzbūves fāzi, tuvāk VII uzbūves fāzei

Atālums starp šķēru pavedieniem

$$h_{\text{šk min}} = 0.1019$$

$$l_{\text{šk}} = \sqrt{(d_{\text{šk}} + d_a)^2 - h_{\text{šk}}^2} = \sqrt{(0.38 + 0.38)^2 - 0.1019^2} = 0.7531$$

Tehnoloģiskā blīvuma robežvērtība audumam II – III uzbūves fāze.

$$P_{\text{šk}} = 100 / l_{\text{šk}} = 100 / 0.7531 = 132 \text{ pav}/10 \text{ cm}$$

Attālums starp audu pavedieniem

$$l_a = \sqrt{(d_{\text{šk}} + d_a)^2 - h_a^2} = \sqrt{(0.38 + 0.38)^2 - 0.6581^2} = 0.3801$$

$$P_a = 100 / l_a = 100 / 0.3801 = 263 \text{ pav}/10 \text{ cm}$$

Tehnoloģiska blīvuma robežvērtība audumam VII – VIII uzbūves fāzei

$$l_a = 0.7531$$

$$P_a = 100 / 0.7531 = 132 \text{ pav}/10 \text{ cm}$$

$$l_{\text{šk}} = 0.3801$$

$$P_{\text{šk}} = 100 / 0.3801 = 263 \text{ pav}/10 \text{ cm}$$

Secinājumi.

II un III uzbūves fāze

Maksimālais pavedienu blīvums audumā ir lielāks audu virzienā. Izstrādājot audumu nepieciešams maksimālais nostiepums šķēru pavedieniem un minimālais nostiepums audu virzienā. Šķēru pavedieniem jābūt ar lielāku izturību, jo tie tiek pakļauti lielākai deformācijai.

Uz auduma virsmas pārsvarā atrodas audu pavedieni. Auduma lietošanas laikā tie tiek pakļauti lielākai deformācijai. Tādēļ audu pavedieniem jābūt ar labu kvalitāti, fiksētu grodumu.

VII – VIII uzbūves fāze

Maksimālais pavedienu blīvums šķēru virzienā ir lielāks nekā audu virzienā.

Izstrādājot audumus maksimālais nostiepums ir nepieciešams audu virzienā, minimālais - šķēru virzienā.

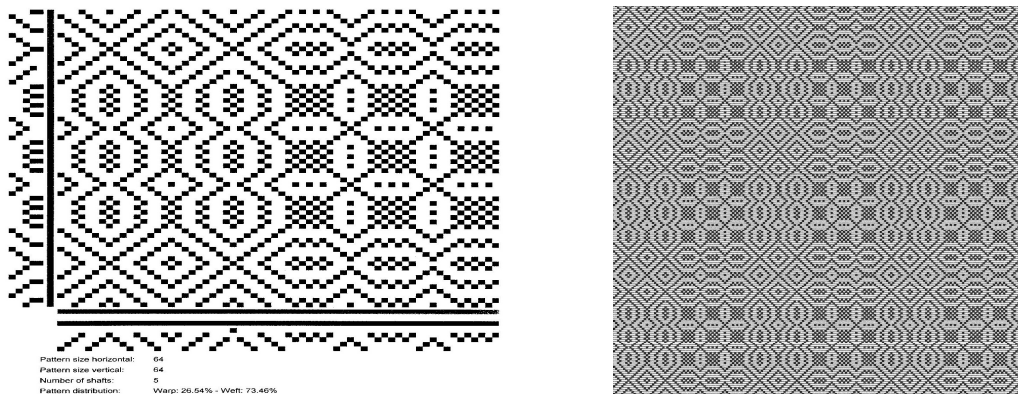
Uz auduma virsmā pārsvarā atrodas šķēru pavedieni. Šķēru pavedieniem jābūt ar labu kvalitāti, fiksētu grodumu.

Zinot auduma uzbūves fāzes, var operatīvāk un sekmīgāk izstrādāt optimālos stelles iekārtojuma parametrus.

6.3. Programmas izmantošana audumu projektēšanā

Ar dažādām programmēšanas metodēm var tik veidots auduma ārējā izskata veidols un arī var tikt veikti iekārtojuma parametru aprēķini.

Programma Tex – Design tiek izmantota, lai veidotu produkcijas datu bāzi. To varēs izmantot gan pircējs, aplūkojot auduma gala rezultātu, gan arī pats ražotājs, izmantojot programmas dotos auduma iekārtojuma parametrus. Tie ir raporta lielums, nišstāvu skaits, pavedienu raksturojums.

Aprēķini tiek veikti, lai spētu ātri reaģēt uz pieprasījumu un pēc iespējas ātrāk un vieglāk pārkārtotu iekārtu parametrus. Kombinējot programmu Tex – Design un dažādas auduma projektēšanas metodes, ir iespējams iegūt vairākas viena veida auduma variācijas, atkarība no vajadzīgajām auduma īpašībām, ar iekārtojuma datiem.

7. Secinājumi

Ņemot vērā dažādo tautu esamību un kultūru daudzveidīgu, ir jāsaglabā un jāattīsta savas tautas kultūra. Mazo uzņēmumu pamatdarbība vienmēr ir saistījusies ar noturīgu vērtību izmantošanu savā darbības virzienā. Līdz ar to ir jāsekmē šo uzņēmumu darbība, lai ta neapstātos.

Sekmīgas uzņēmējdarbības pamatā ir pieprasīta sortimenta piedāvāšana. Tādēļ tiek piedāvātas dažādas sortimenta variācijas.

Informācijas pieejamība un izsmeļoši uzziņas līdzekļi gan par uzņēmumu un tā darbības virzieniem sekmē patērētāju piesaisti un paplašina tirgu.

Zinātnes sasniegumu pielietošana un programmatūras izmantošana dot iespēju īsa laikā variēt ar sortimenta klāstu, piemērojot to nepieciešamajām auduma īpašībām un apskatīt gala rezultātu.

Lai uzņēmums spētu pastāvēt arī nākotnē, tad ir jārūpējas par aušanas procesu popularizēšanu jaunajās paaudzes vidū. Tiek piedāvāts risinājums- darbnīcas studijas izveide. Šeit varēs apskatīt ne tikai pašu ražošanas procesu, bet arī pats piedalīties auduma darināšanā.

Izmantotā literatūra:

1. <http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=79>
2. http://www.liaa.gov.lv/lat/papildus_informacija/jaunumi/?doc=3268
3. <http://www.ilukste.lv>
4. G. B. Damjanov, C. Z. Bačev. Strojēnija tkani i sovremennije metodi ejo projektirovanija. – Moskva:1984. – 237s
5. Latvijas rūpniecība. – Rīga: Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde, 2005. – 85lpp.

6. Margarita Krūmiņa. Jauna noskaņa interjerā – aizkari// Sievietes Pasule. – 2004. – Nr.3(84). – 48.- 50.lpp.
7. Anita Pīra.Materialitāte un kontrasts// Deko. – 2005. – Nr.maijs. – 54. –55. lpp.
8. Ieva Bitīte. Lini tavā mājoklī// Sievietes Pasule. – 2005. – Nr6(87). – 62. 63.lpp
9. Līga Vogina. Siltas dāvanas gan sev, gan draugiem// Sievietes Pasule. – 2004. – Nr.12(93). – 52. - 53.lpp.
10. Līga Vogina. Grīda kā glezna// Sievietes Pasule. – 2004. – Nr.9(90). – 60. - 61.lpp.
11. Inga Beikule. Etno stils nenoveco// Sievietes Pasule. – 2004. – Nr.8(89). – 58. – 59.lpp.

Baiba Kraukle, master student

Riga Tehnical university, Institute of Textile Tehnologies and Design,

Adress: Azenes 14, Riga LV – 1048, Latvia

E-mail: baibukins@inbox.lv

Nadezda Ozolina, assistant professor

Riga Tehnical University, Institute of Textile Tehnologies and Design,

Adress: Kalku 1, Riga, LV1658, Latvia

Phone: +3717089821

Kraukle B, Ozoliņa N. Mazo tekstiluzņēmumu attīstības iespējas Latvijā

Darbā sīkāk aplūkota mazo tekstiluzņēmumu pastāvēšanas problemātika. Izvēlēts tekstiluzņēmums, kurš nodarbojas ar tekstilizstrādājumu ražošanu galvenokārt no vilnas un pusvilnas dzijas, aužot uz rokas stellēm. Uzņēmuma darbību var raksturot kā nepastāvīgu. Situācijas uzlabošanai tika veikta sortimenta analīze. Piedāvāti dažādi sortimenta paplašināšanas veidi. Izmantojot profesora Novikova auduma uzbūves teorijas pamatus, ir noskaidroti galvenie parametri, kuri ir nepieciešami, lai aprēķinātu iekārtošanas parametrus konkrēta auduma izstrādāšanai ar vajadzīgajām īpašībām. Darbā ir parādīts kā informācijas tehnoloģijas izmantošana praktiskajā darbībā paver uzņēmumam dažādas iespējas. Darbā sniegti ieteikumi uzņēmējdarbības sekmēšanai un attīstībai.

Kraukle B, Ozoliņa N. Development possibilities of little textile factories in Latvia

In the work problems of existence of the small textile enterprises are in detail considered. The textile enterprise which is chosen develops textile products basically from a woollen and half-woollen yarn on manual weaving looms. Work of the enterprise can be characterized as changeable. With the purpose of improvement of a situation the analysis of assortment is lead. Using substantive provisions of the theory of fabric structure of professor Novikov, key parameters which are necessary for calculation of refuelling parameters at development of fabrics with the set properties were determined. Various ways of expansion of developed fabric assortment are offered. The developed practical offers on use of information technologies open to the enterprise the way for external contacts. In the work concrete recommendations on successful development of enterprise activity are given.

Краукле Б, Озолина Н. Проблематика существования Латвийских мелких текстильных предприятий.

В работе подробно рассмотрены проблемы существования малых текстильных предприятий. Выбрано текстильное предприятие которое вырабатывает текстильные изделия в основном из шерстяной и полушерстяной пряжи на ручных ткацких станках. Работу предприятия можно охарактеризовать как непостоянную. С целью улучшения ситуации проведен анализ ассортимента. Предложены различные пути расширения вырабатываемого ассортимента тканей. Используя основные положения теории строения тканей профессора Новикова определены основные параметры которые необходимы для расчета заправочных параметров при выработке тканей с заданными свойствами. Разработанные практические предложения по использованию информационных технологий открывает перед предприятием пути для внешних контактов. В работе даны конкретные рекомендации по успешному развитию предпринимательской деятельности.